

Kotryna Zylė

SIELA SUMUŠTINIŲ DĖŽUTĖJE

nelabai baisios istorijos

10+

aukso žuvis

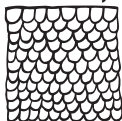

Kotryna Zylė

SIELA
SUMUŠTINIŲ
DĖŽUTĖJĖ

nelabai baisios istorijos

aukso žuvis

Vilnius, 2021

Knygos rašymą ir leidimą parėmė

Teksto, iliustracijų ir dizaino autorė Kotryna Zylė

Redaktorė Giedrė Kmitienė

Korektorė Inga Kmitienė

Knygoje nenorminės kalbos atvejai yra stilistiškai motyvuoti, todėl specialiai neišskirti.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-8120-64-6

© Tekstas, iliustracijos, Kotryna Zylė, 2021

© Leidykla „Aukso žuvis“, 2021

tėtis

Aš

Čia aš ir mano tėtis.

Vaikystėje nuo tėčio istorijų
apie laumes, raganas, burtus,
Joninių ir Kūčių naktį vykstančius stebuklus
nugara man lakstydavo šiurpuliukai.

Dabar tas istorijas pasakoju pati.

Savaip!

Ir žinote ką? Labai nekantrauju išgirsti,
kaip ateityje jas pasakosite

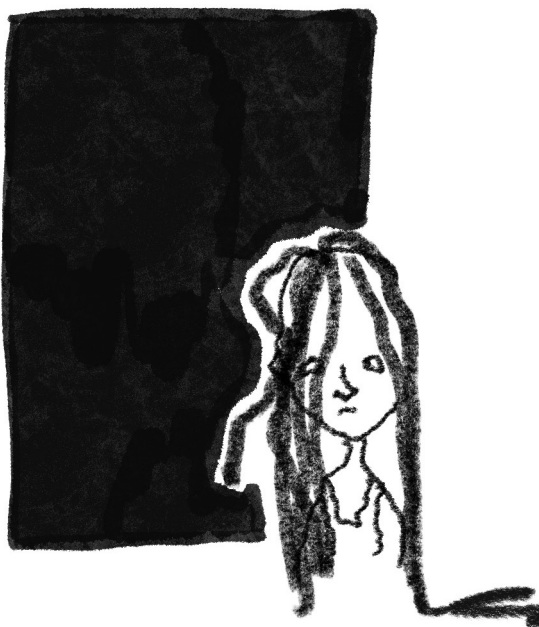
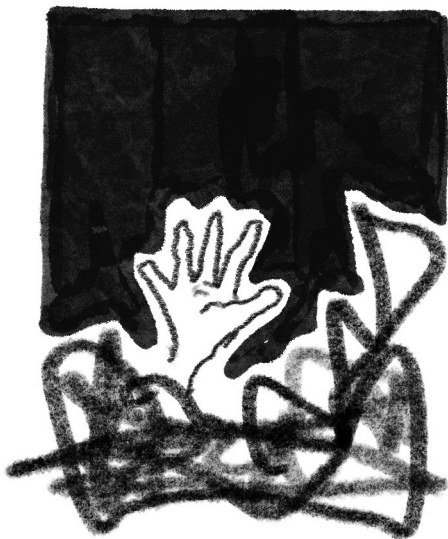
Jūs.

PIENAS

Ugnius atsibudo toks pat piktas, koks ir užmigo. Išvis, kaip galėjo užmigti? Smigo susirangęs ant palangės.

Dangus vis dar tamsus. Maudė nutirpusias kojas.

Tualetas. Plaudamasis rankas dėbtelėjo į šlapius, vonioje sumestus sesės drabužius. Trenkė upe. Mažė įdribo, kai jiedu bandė plukdyti Joninių vainiką. Ar Ugnius kaltas? Pati mama išmokė visų tų tradicijų ir nesąmonių. Galėjo eit kartu. Spjaut į niekada nesibaigiančius darbus.

Ir šiaip – nuo sekundėlės po vandeniui dar niekas ne-
numirė. Gerai, gal ir **NUMIRĖ**. Bet ne šįkart.

Pro praviras tėvų miegamojo duris matėsi parpianti
trijulė. Tėvai – kaip du šprotai lovos pakrašty, ir plačiai
išsidrėbusi Rūta. Vakaro vargšėlė.

Ugnius tyčia kuo riebiau nusikeikė ir pasuko savo
kambario link.

Staiga už nugaros trinktelėjo virtuvės durys.

Berniukas net krūptelėjo iš netikėtumo.

Sukluso.

Spengiančioje tyloje kažkas šleptelėjo.

Stovėjo nejudėdamas.

Vėl bildesys.

Pažįstamai cyptelėjo atidaromas šaldytuvas.

Kažkokia nesąmonė. Juk miegojo visi, išskyrus jį.

Vagys?

Krūtinė aptirpo.

Žadinti tėvus?

Šūktels, subildės, ir **ŠAKĖS** visiems.

Kakle ėmė tvinkčioti pulsas.

Iki virtuvės durų nuslinko tyliai kaip sliėkas.

Prisiglaudė prie staktos. Dar akimirką pasiklausė.

Sulaikęs kvapą staigiai pravėrė duris.

Kyštelėjo galvą.

Nieko.

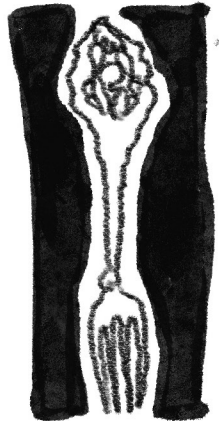
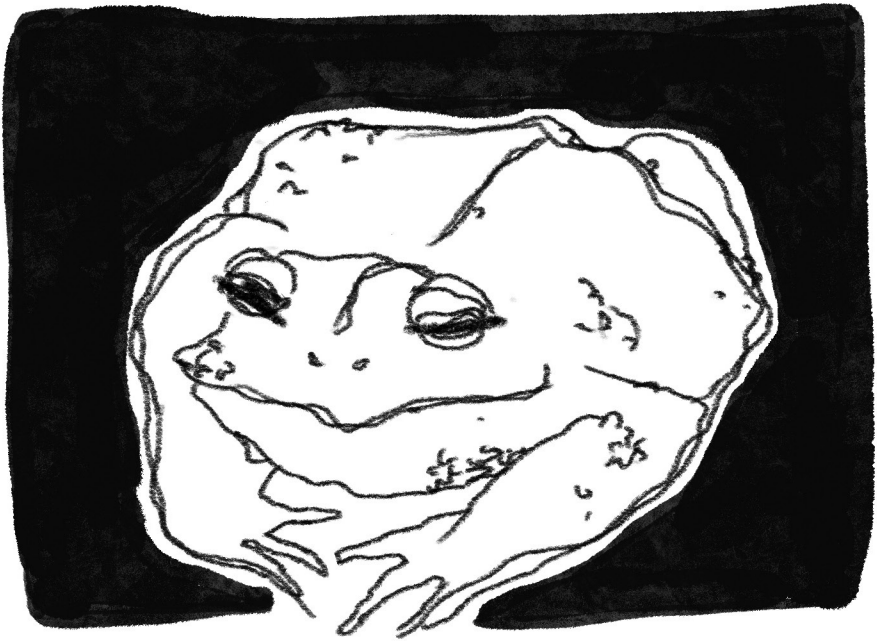
Stalas, langas, taburetės, mirksinti miegančio televizoriaus lemputė.

Įžengė. Dėl visa ko iš kriauklės pasičiuupo neplautą šakutę. Darsyk apsidairė.

Praviras šaldytuvas (tėvai iškart aprėktų).

Dėjo žingsnį uždaryti durelių ir tuoj pat atšoko. Iš šaldytuvo vidurių išsiritu bjaurus gniutulas. Šleptelėjo ant žemės, pagulėjo ir ėmė ropoti. Neįtikėtino dydžio **rupūžė!** Paskui save ji vilko kilpinį rankšluostėlį gėlėmis apipintu užrašu „Kitchen“.

Ugnius atbula ranka atidarė langą. Apgraibom susirado šiukšlių semtuvėlį. Pabandė pakišti po padaru. Rupūžė sudrebėjo ir iš riebaus sprando kažką iššovė. Keli skysčio lašai nutvilkė ranką. Aiktelėjęs iš netikėtumo jis dūrė šakute. Dantukai, neįveikę storos rupūžės nugaros odos, nuslydo šonu ir kliudė rauplėtą blauzdą. Padaras darkart trykštelėjo balkšvų nuodų ir pasileido koridoriumi. Kiek paropojęs atsistojo ant užpakalinių kojų ir ėmė beveik žmogiškai žingsniuoti. Smarkiai šlubčiojo šakutės kliudyta koja. Ugnius pastėręs stebėjo, kaip rupūžė pradingsta už batų dėžės.

Atsipeikėjęs puolė iš paskos.

Buto durys buvo plačiai atlapotos, o laiptinė tuščia.

• • • •

– Kukurūzų su **PIENUUU. MAA!**

Rytinė sesės dainelė. Ugnius apsivertė ant kito šono ir užsidengė ausį pagalve. Būtų dar labiau širdęs, bet prisiminė, kaip nejaukiai mažė tylėjo vakar vakare šlaputėlė, ištraukta iš upės. Gal ir gerai, kad vėl šūkauja.

Virtuvėje barškėjo šaukštai.

– Neeeee! Maaam! **SU PIENU!** Noriu kukurūzų su pienuuuu!

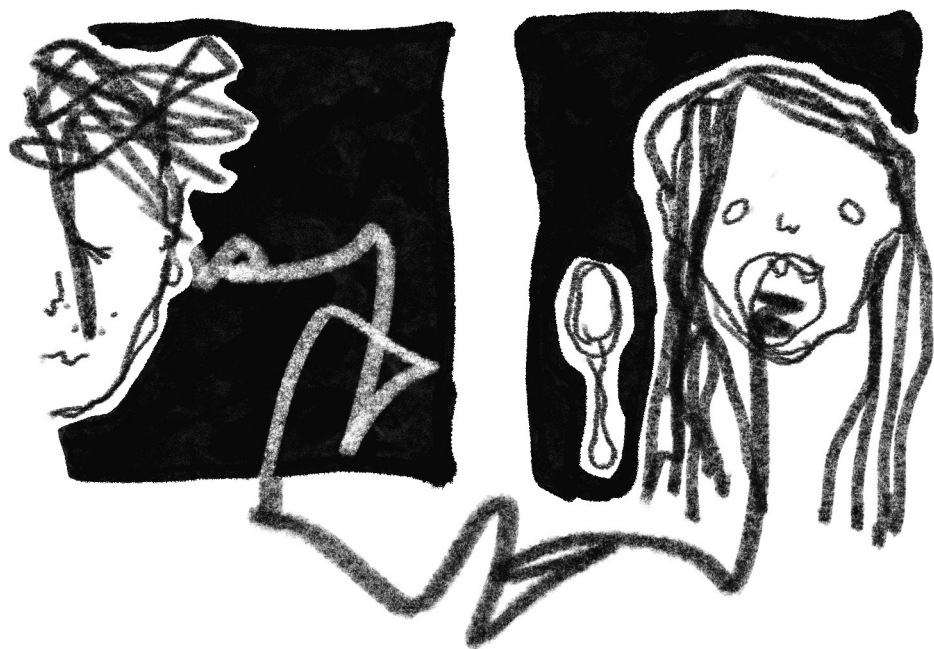
Ugnius atsisėdo lovoje. Maudė galvą. Po naktinio pasimatymo su rupūže, rodos, buvo spėjęs pamiegoti tik kelias valandas. Nors pasiusk.

Į virtuvę įslinko susiraukęs kaip užpakalis. Mielai būtų supylęs tuos kukurūzus tiesiai Rūtai už apykaklės. O tada nei iš šio, nei iš to užsipuolė mama:

– Gal galėtum kitąsyk pabaigęs pieną išmesti, nestatyti tuščio pakelio atgal į šaldytuvą?

– Ką? Kokį dar pieną?

Ant spintelės stovėjo du kartoniniai pakeliai. Kilstelėjo vieną – tuščias. Kitą – irgi.

– Nieko aš negėriau ir niekur nedėjau jokie tuščio pakelio, – sušnypštė.

Norėjo papasakoti, koks bjaurus nuotykis čia šiąnakt įvyko, bet mama ir sesė buvo tokios nuotaikos, kad nevertėjo nė pradėti. Tyliai urgztelėjęs pasičiupo obuolį ir grįžo atgal į savo kambarį.

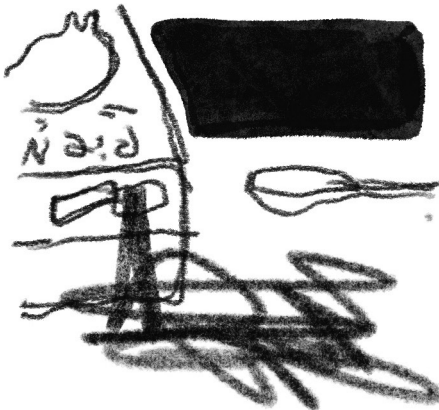
• • • • •

Po tos nakties į tualetą tamsoje Ugnius slinkdavo atsargiai, neatkeldamas pėdų nuo grindų. Buvo tikras, kad eidamas įprastai užmintų **TA** rauplėtą šlykštynę.

O rytinės pieno istorijos ėmė kartotis. Maždaug kas antrą dieną (buvo ir dvi iš eilės) šaldytuve kas nors rasdavo tuštutėlį pieno pakelį. Lyg tyčia padėtą, kad visus suerzintų. Prasidėjo barniai, įtarinėjimai ir kaltinimai. Negana to, tėvai ir sesė susivienijo prieš Ugnių. Nusprendė, kad tik jis gali sumanyti tokią kvailą niekšybę.

• • • • •

Bėgo savaitės. Buvo mažiau juokiamasi, tyliau vakarieniam, daugiau laiko žiūrimas televizorius ir niekas niekada nebežaidė stalo žaidimų.

Galiausiai tėvai išvis liovėsi pirkę pieną. Tiesa, mama dar porą sykių pabandė niekam nesakiusi paslėpti spintoje. Viskas baigėsi taip pat – pakeliai paslaptinai ištuštėjo ir iškeliavo į šiukšlių dėžę.

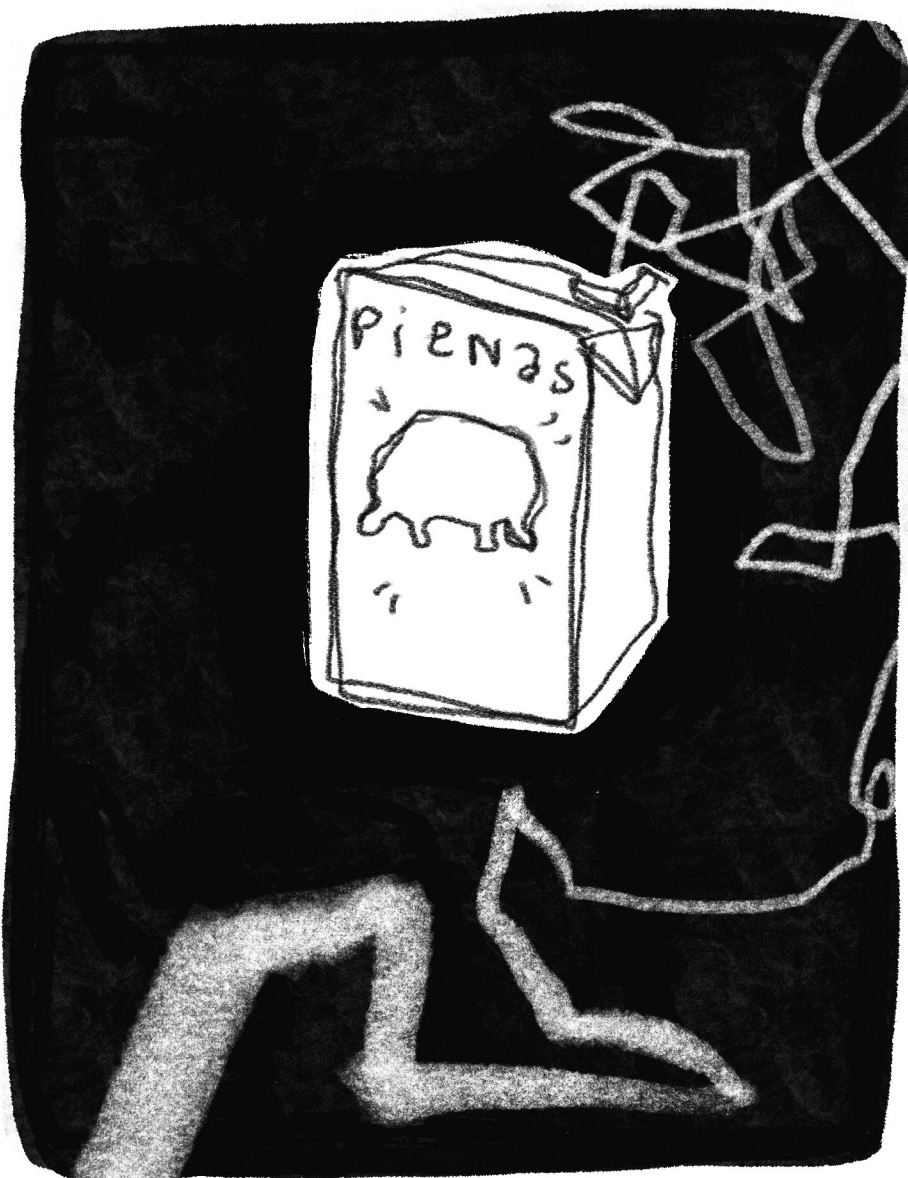
O gal ji tik **APSIMETINĖJO**? Tyčia pati išpylė apkaltindama kitus? Pradžioje svarstęs įvairias sąmokslų teorijas, galiausiai Ugnius ėmė abejoti, ar kuris šeimos narys sugebėtų taip atkakliai laikytis tokio kvailo plano. Gal tikrai namuose lankėsi pamišėlis pieno vagis?

• • • •

Gali būti, kad tądien tėvai susipyko. O gal ir ne, gal tėtis šiaip nusprendė pamokyti tą nematomą erzintoją. Žodžiu, niekam nieko nesakęs jis partempė namo tris pieno blokus. Tris po dvylika pakelių. Iš viso trisdešimt šešis.

Ir nuėjo miegoti.

Rytą, tiksliau – paryčiais, visą šeimą pažadino šaižus durų skambučio kvaksėjimas. Buvo sekmadienis. Ugnius girdėjo rakinamas buto duris ir spigų kaimynės iš pirmo aukšto balsą.

Negalėdamas aiškiai suprasti, apie ką šnekama, prisivertė apsimauti džinsus ir nuslinkti į koridorių.

Tuo metu tėtis su ponia Birute jau stovėjo laiptinėje ir beldėsi į gretimo buto kaimynės duris. Baladojo kaip reikiant!

Klausantis Birutės dejonių, Ugniui ėmė aiškėti, kad jos butą pirmame aukšte užliejo ciocė Krupinienė. Varvėjo lubos, drėko sienos, reikėjo kviesti avarinę tarnybą.

Piktai pašūkavus ir ilgokai baladojus, galiausiai buto Nr. 8 durų rankena sujudėjo. Kaimynė iškišo kaulėtą nosį užkabinusi duris grandinėle.

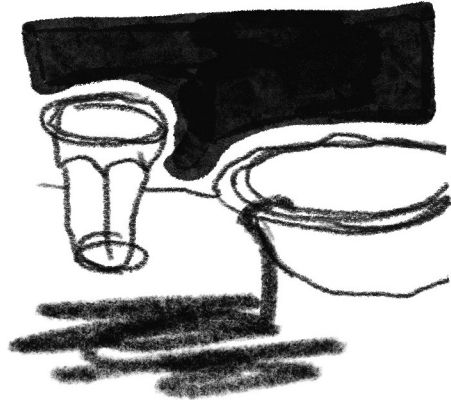
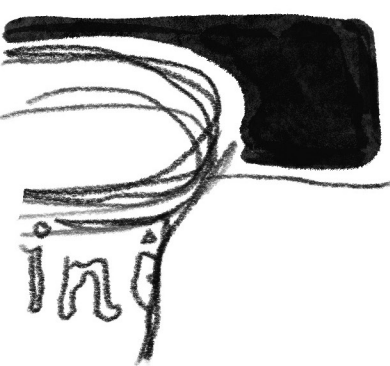
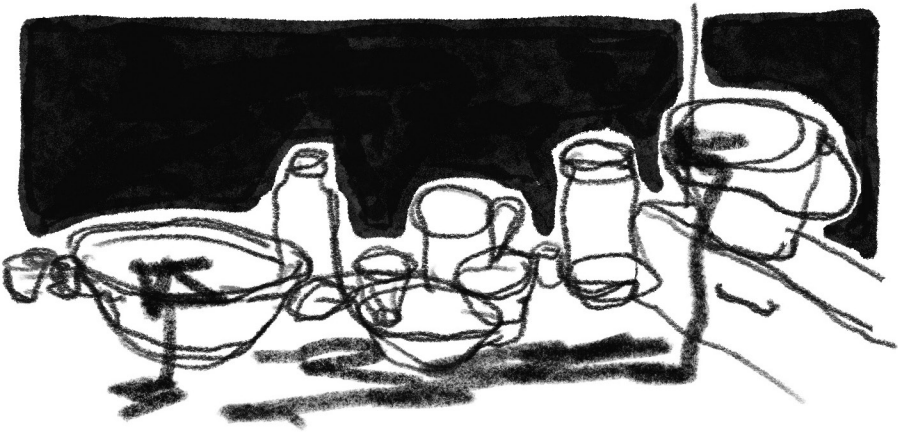
– A, je je, žinau, žinau, *папыčiau* čia truputį pas save, tuoj su škurleliu prasieisiu, bus kaip buvę. Nepykit taip. Ciocė atsiprašo.

– Ar jūs bent suprantat, kokia čia avarija? Pas mus visi tapetai atšoko! Susibangavo! Ir dar lubose dėmės. Gal ten pas jus koks vamzdis trūko? Ar gal klozetas? – Birutė net drebėjo. – Kaziuliui buvo sprogus skalbimo mašina, tai irgi tvanas ant viso namo. Ciocė, jūs mus įsileiskit, kol gražiai prašom. O gal norit, kad su policija grįžčiau?

Krupinienė purtė galvą ir murmėjo, kad tuoj pavalys, ir viskas, nėra čia dėl ko spjaudytis ir taip baisiai rėkti.

Tėtis kurį laiką stovėjo tylėdamas, bet galiausiai pritarė, kad jie būtina turi užėiti ir pažiūrėti, kas nutiko. Ciocė toliau įnirtingai atsikalbinėjo, bet Birutė netikėtu judesiu patraukė duris į save. Sudzingsėjo nutrūkusi grandinė ir durys atsivėrė.

Iš buto tvokstelėjo seniai vėdintų kambarių kvapas. Kurį laiką laiptinės kampe viską stebėjusiam Ugniui sudilgčiojo ranką. Vėl pajuto rupūžės nudegintą odą. Krupinienė stovėjo sutrikusi, nuleidusi rankas, o už jos, buto pasieniuose, matėsi daugybė senų dubenų, dubenėlių, puodų, puodukų, apsilanksčiusių jogurto ir grietinės indelių. Prieškambaryje, ant batų dėžės, stovėjo kibiras, į kurį iš rankšluostėlio, kabančio sprindžiu aukščiau, kažkas varvėjo. Ugnius žingtelėjo atlapotų durų link. Pažino šluostę gėlėmis apraizgytu užrašu „Kitchen“. Dar kiek įsižiūrėjęs, neliko abejonių, koks skystis iš jos varva. Kibiras buvo sklidinas **PIENŲ!** Ir visi indai aplinkui. Pienas liejosi per kraštus, plūdo ant šviesaus parketo, gėrėsi į minkštą plaukuotą kilimą po foteliais. Pienas sunkėsi pro betoninės perdangos plyšius ir šlapią dėmę plėtėsi Birutės buto lubose. Pienas tirpdė tapetų kljus ir rietė raštuotus sienų apmušalus. Ciocės Krupinienės butas tiesiog mirko piene! Ore tvyrojo jo kvapas.

Kaimynė paskubomis nuklibinkščiavo į vonią. Ji ėjo sunkiai, aiškiai **raišavo** kaire koja. Sugrįžusi ėmė kloti grindis senais rankšluosčiais ir trikotažiniais marškinėliais. Pro ploną kojinių nailoną jos blauzdoje Ugnius pastebėjo keturis vienodais tarpais išsidėsčiusius šašus. Lyg sulygiuotus liniuote.

– Rupūže, kiek daug. – Kaimynė tūpčiojo valydama pakampes. – Je je, aš čia tuoj. Kiekgi to pieno. Rupūžėle, ir iš kurgi tiek!

Kaip viskas ėjosi toliau, Ugnius nebestebėjo. Grįžęs nusiprausė veidą ir sėdo prie stalo. Tylomis stumdė varškėčius lėkštėje ir laukė tėčio. Tas grįžęs irgi daug nepasakojo, tik paspyrė prie šaldytuvo sustatytus pieno blokus. Viršutinis nuslydo ir švelniai bambtelėjo į grindis.

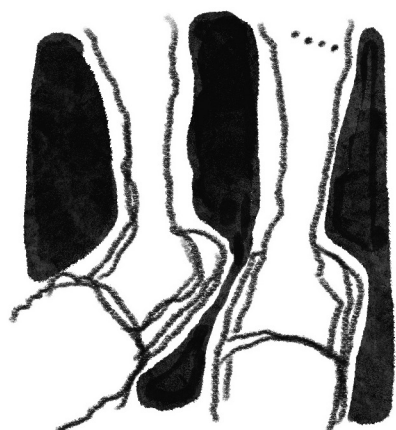
Trisdešimt šeši niekada neatidaryti pakeliai buvo tušti. Visi iki vieno.

Vakare, kai Ugnius jau valėsi dantis, prie vonios durų stabtelėjo mama.

– Nemiegojai per Jonines, – sušnibždėjo. – Ko nors **KEISTA** tąnakt nepastebėjai?

Ugnius tylėjo. Prieš akis iškilo keturios raudonos skylutės rupūžės blauzdoj.

– Ne, – nutęsė lyg nesavu balsu. – Nieko keista.

*Mano tėtis pasakoja apie
raganas Joninių naktį*

Joninių naktį reikia labai saugotis raganų. Pirmiausia tai raganos stengiasi pavogt pieną. Užtai gi visi žmonės karves parveda nakčiai ir uždaro į tvartą, nes jeigu palieka karvę pievoj, tai vidurnaktį ateina ragana, atsineša didelį rankšluostį ir su tuo rankšluosčiu per rasotą žolę aplink karvę apibrėžia ratą uždara. Tą šlapią rankšluostį parsineša namo, pasikabina kampe ant vinies, o apačioj pastato kibirą – milžtuvę. Ir dabar ryte šeimininkė kai ateina karvių melžt, jeigu nebuvo į tvartą įvedusi, jinai karvę melžia, pienas neteka, o raganai iš rankšluosčio į milžtuvę teka pienas. Tai vat šitaip raganos atima pieną.

Joninių naktį ragana gali atkelti kuo nors pasivertusi. Yra tokia istorija, kur vaikas pamatė, kad sūrio galva keliu atriūda. Nu sūris toks apvalus, taip kaip suspaustas, kldinkšt kldinkšt. Jisai su kardu kirto į sūrį. Ir sūris tada atgal – kldinkšt kldinkšt – nuriedėjo. Ir ryte, po Joninių, kai visi atsikėlė, iš kaimynų atbėgo piemenukas ir pasakė: „Oi, pas mus šią naktį kažkas atsitiko, kažkas įkirto mūsų šeimininkei į koją, didelė žaizda ten, daug kraujo!“ Tai pasirodo, sūriu pasivertusi buvo ta šeimininkė ragana. Jeigu jau sūriu pasiverčia, tai bet kuo gali būt pasivertusi!

Ačiū svarbiausioms knygos krikštamotėms –

Sigitai, Ingai ir Jūratei. Be jūsų viskas būtų kitaip.

Ačiū pirmiesiems skaitytojams – Teresei, Tomui, Ugniui, Liepai, Adelei.

Už patarimus ir komentarus ačiū Astai, Eglei, Loretai, Tomui, Giedrei.

Už konsultacijas apie kosmosą, pasaulio pabaigą, Elnio išvaizdą ir sveikatą –

Godai, Kastyčiui, Gediminui, Šarūnui.

Už visa kita – šeimai – gyvenimo cementui.

Turinyz

Pienas ... 6

Baseinas ... 22

SMS ... 38

Troleibusų parkas ... 56

Svečiai ... 74

Dantukai ir nagučiai ... 90

Kita stotelė ... 102

Spinta ... 116

Sumuštinų dėžutė ... 134

Pasaulio pabaiga ... 150

Visokių būtybių atstovė spaudai Kotryna Zylė sukūrė 10 šiurpulingų istorijų, kurios galėjo nutikti ir **LAVO** namuose, kieme ar mokykloje. Pasak autorės, istorijas įkvėpė vaikystėje girdėti tėčio pasakojimai ir netikėti susidūrimai su būtybėmis. Jei skaitant pasirodys, jog kažkas tūno namų spintoje ar naktimis stovi balkone, jei vietoje pumpurų prasikals nagai, o iš bičiulio burnos staiga išskris bitė – išlik ramus. Ir nepravažiuk reikiamos autobusų stotelės!

Kotryna Zylė – mitologijos temomis rašanti vaikų ir jaunimo knygų autorė, įvairių literatūrinių projektų sumanytoja. Rašytojos knygos „Milžinas mažylis“ (2014), „Didžioji būtybių knyga“ (2016), „Sukeistas“ (2019), „Mažas kaip vabalėlis“ (2020) vertinamos tiek skaitytojų, tiek profesionalų, yra pelniusios įvairių premijų ir apdovanojimų, nominuotos „Metų knygos“ rinkimuose.

Išleido „Aukso žuvis“
info@auksozuvys.lt
www.auksozuvys.lt

Spausdino
„Petro ofsetas“

Tiražas 2000 egz.

ISBN 978-609-8120-64-6

KNYGOJE RASITE 10 BAUGIŲ ISTORIJŲ,
SKIRTŲ 10 + AMŽIAUS SKAITYTOJAMS.
IR BŪTYBĖMS, KURIOS VISADA ŠALIA.

Mitines būtybes čia galima sutikti miesto baseine, troleibuse ar daugiabučio kieme. Netikėtos, keistos, baugios istorijos, sugulusios į šią knygą, įkvepia įsižiūrėti į savo kasdienybę – gal išties nepastebime kažko ypatingo?

TAUTOSAKOS TYRINĖTOJA ASTA SKUJYTĖ-RAZMIENĖ

Tik Kotryna geba sienas užlieti pienu, susirašyti SMS'ais su mirusiais ir sujungti senąją mūsų pasaulėžiūrą su naujausiais laikais.
Žinoma, dar ir aš taip galėčiau, bet... Bet jau turiu bėgti!

RAŠYTOJAS TOMAS DIRGĖLA

Tai knyga – mįslė. Kas nutiks toliau? Kur veda piešinio linijos? Kokia būtybė užkoduota pasakojime? Skaityti lengva, nes galima žaisti, netrūksta įtampos, o svarbiausia – veikėjai kalba gyva kalba.

KALBININKĖ LORETA VAICEKAUSKIENĖ

Nuostabi knyga! Manau, kad perskaityti turėtų visi, kurie iki šiol mitologiją laikė tik nykia mokyklos tema. Pažadu, perskaitę šią knygą pakeisite savo nuomonę.

TERESĖ GERDVILYTĖ, 11 M.

Puiki knyga – skaitant retkarčiais net nukrėtė šiurpuliukai!
Crazy iliustracijos tik praturtina knygos mistiškumą.

TOMAS LAUKAITIS, 12 M.

